

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 3ης Ιουνίου 2010*

Στην υπόθεση C-127/09,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Oberlandesgericht Nürnberg (Γερμανία) με απόφαση της 31ης Μαρτίου 2009, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 6 Απριλίου 2009, στο πλαίσιο της δίκης

Coty Prestige Lancaster Group GmbH

κατά

Simex Trading AG,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-C. Bonichot, πρόεδρο τμήματος, C. Toader, C. W. A. Timmermans (εισηγητή), P. Kūris και L. Bay Larsen, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Cruz Villalón
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

- η Coty Prestige Lancaster Group GmbH, εκπροσωπούμενη από τους C. Lehment και U. Hildebrandt, Rechtsanwälte,
- η Simex Trading AG, εκπροσωπούμενη από τον E. Stolz, Rechtsanwalt,
- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον G. Palmieri, επικουρούμενο από τον M. Russo, avvocato dello Stato,
- η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τη C. Pesendorfer,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον H. Krämer,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 13, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), και του άρθρου 7, παράγραφος 1, της πρώτης οδηγίας 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ 1989, L 40, σ. 1) όπως τροποποιήθηκε από τη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο της 2ας Μαΐου 1992 (ΕΕ 1994, L 1, σ. 3, στο εξής: οδηγία 89/104).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της Coty Prestige Lancaster Group GmbH (στο εξής: Coty Prestige), εταιρίας με έδρα στο Mainz (Γερμανία), και της Simex Trading AG (στο εξής: Simex Trading), εταιρίας με έδρα στο Appenzell (Ελβετία), η οποία έδωσε αφορμή για την άσκηση από την Coty Prestige αγωγής για παράλειψη κατά της Simex Trading, βασισμένη στον ισχυρισμό ότι αυτή, εμπορευόμενη προϊόντα αρωματοποιίας στη Γερμανία, προσέβαλε δικαιώματα επί κοινοτικών και διεθνών σημάτων, δικαιούχος ή δικαιοδόχος των οποίων είναι η Coty Prestige.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 3 Το άρθρο 13 του κανονισμού 40/94, με τίτλο «Αποδυνάμωση του δικαιώματος που παρέχει το κοινοτικό σήμα», ορίζει στην παράγραφο του 1:

«Το δικαίωμα που παρέχει το κοινοτικό σήμα δεν επιτρέπει στον δικαιούχο του να απαγορεύει τη χρήση του σήματος για προϊόντα που έχουν διατεθεί υπό το σήμα αυτό στο εμπόριο μέσα στην Κοινότητα από τον ίδιο τον δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του.»

- 4 Το άρθρο 7 της οδηγίας 98/104, όπως είχε αρχικώς, ορίζει:

«Το δικαίωμα που παρέχει το σήμα δεν επιτρέπει στον δικαιούχο να απαγορεύει τη χρήση του σήματος για προϊόντα που έχουν διατεθεί υπό το σήμα αυτό στο εμπόριο μέσα στην Κοινότητα από τον ίδιο τον δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του.»

- 5 Σύμφωνα με το άρθρο 65, παράγραφος 2, της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, σε συνδυασμό με το παράρτημα XVII, σημείο 4, της Συμφωνίας αυτής, το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/104, όπως είχε αρχικώς, τροποποιήθηκε για τους σκοπούς της εν λόγω συμφωνίας, οπότε η φράση «μέσα στην Κοινότητα» αντικαταστάθηκε από τις λέξεις «στην αγορά ενός από τα συμβαλλόμενα μέρη».

Το εθνικό δίκαιο

- 6 Το άρθρο 24, παράγραφος 1, του νόμου περί προστασίας των σημάτων και άλλων διακριτικών σημείων (Markengesetz) της 25ης Οκτωβρίου 1994 (BGBl. 1994 I, σ. 3082) ορίζει:

«Ο δικαιούχος σήματος ή άλλου διακριτικού σημείου δεν δικαιούται να απαγορεύει σε τρίτους να χρησιμοποιούν το εν λόγω σήμα ή διακριτικό σημείο για προϊόντα που έχουν διατεθεί στο εμπόριο στη Γερμανία, σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε άλλο κράτος μέρος της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο υπό το εν λόγω σήμα ή διακριτικό σημείο από τον δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 7 Η Coty Prestige παρασκευάζει και διανέμει προϊόντα αρωματοποιίας χρησιμοποιώντας δικά της σήματα, όπως τα Lancaster και Joop!, καθώς και σήματα τρίτων, όπως τα Davidoff, Jil Sander, Calvin Klein, Lagerfeld, J.Lo/Jennifer Lopez, Jette Joop, Nikos, Chopard και Vivienne Westwood.
- 8 Υπό τα εν λόγω σήματα, που έχουν καταχωρισθεί ως κοινοτικά και διεθνή σήματα, η Coty Prestige εμπορεύεται τα προϊόντα της σε ολόκληρη την υφήλιο μέσω ενός συστήματος επιλεκτικής διανομής, οι διανομείς του οποίου αποκαλούνται γενικώς «εγκεκριμένοι εξειδικευμένοι έμποροι».

- 9 Το άρθρο 5 του υποδείγματος συμβάσεως που συνήψε η Coty Prestige με καθέναν από τους εγκεκριμένους εξειδικευμένους εμπόρους έχει ως εξής:

«5. 1. Η Coty Prestige υποστηρίζει ποικιλοτρόπως τον εγκεκριμένο εξειδικευμένο έμπορο, σ' ένα οικονομικά εύλογο βαθμό, στις προσπάθειές του για την πώληση των προϊόντων. Οι λεπτομέρειες συμφωνούνται ανά περίπτωση μεταξύ των συμβαλλομένων μερών.

5. 2. [Η Coty Prestige] μπορεί να διαθέτει δωρεάν στον εγκεκριμένο εξειδικευμένο έμπορο, επίσης, διακοσμητικό υλικό καθώς και άλλο διαφημιστικό υλικό. Το υλικό αυτό, εφόσον δεν προορίζεται για να δοθεί περαιτέρω στους καταναλωτές, παραμένει ιδιοκτησία της Coty Prestige και, κατόπιν αιτήματός της, πρέπει να της επιστρέφεται ανά πάσα στιγμή.

5. 3. Ο εγκεκριμένος εξειδικευμένος έμπορος πρέπει να χρησιμοποιεί το διατεθέν από την Coty Prestige διαφημιστικό υλικό αποκλειστικώς για τους προαναφερθέντες διαφημιστικούς σκοπούς. [Στον εγκεκριμένο εξειδικευμένο έμπορο] απαγορεύεται οιαδήποτε εμπορική αξιοποίηση, ειδικότερα απαγορεύεται σ' αυτόν να πωλεί δείγματα, φιαλίδια αρώματος προς δοκιμή ή μινιατούρες.»

- 10 Η Simex Trading, η οποία δεν είναι μέλος του δικτύου των εγκεκριμένων εξειδικευμένων εμπόρων της Coty Prestige, εμπορεύεται κατά βάση προϊόντα αρωματοποιίας.
- 11 Στις 26 Σεπτεμβρίου 2007, η Coty Prestige έλαβε δύο φιαλίδια, με την ένδειξη «προς δοκιμή», που περιείχαν άρωμα Davidoff Cool Water Man, στο πλαίσιο αγοράς για την πραγματοποίηση δοκιμών, σε κατάσταση της αλυσίδας Sparfumerie στο Ingolstadt (Γερμανία).

- 12 Τα φιαλίδια αρώματος προς δοκιμή είναι αυθεντικά φιαλίδια, που περιέχουν επίσης αυθεντικό άρωμα, τα οποία εντούτοις δεν έχουν αυθεντικό πάμα και φέρουν την ένδειξη «επίδειξη». Η συσκευασία των φιαλιδίων προς δοκιμή διαφέρει από αυτή των αυθεντικών προϊόντων, καθώς αυτή συνίσταται σε άσπρο χάρτινο κουτί, επί του οποίου έχουν τυπωθεί ασπρόμαυρα τα στοιχεία που εμφανίζονται συνήθως έγχρωμα επί της αυθεντικής συσκευασίας. Ακόμη, στην εμπρόσθια όψη της συσκευασίας των φιαλιδίων προς δοκιμή υπάρχει η ένδειξη «επίδειξη» και στην πλαϊνή όψη η επισήμανση «απαγορεύεται η πώληση».
- 13 Από τους κωδικούς αριθμούς κατασκευής των φιαλιδίων αρώματος προς δοκιμή που ελήφθησαν στις 26 Σεπτεμβρίου 2007 διαπίστωσε η Coty Prestige ότι τα επίμαχα προϊόντα παραδόθηκαν τον Ιούλιο του 2006 σε έναν από τους εγκατεστημένους στη Σιγκαπούρη εγκεκριμένους εξειδικευμένους εμπόρους.
- 14 Ακολούθως, ιδιοκτήτης καταστήματος της αλυσίδας Sparfümerie ενημέρωσε την Coty Prestige, διαβιβάζοντας το αντίστοιχο τιμολόγιο, ότι αυτός έλαβε τα εν λόγω προϊόντα από τη Simex Trading για το κεντρικό κατάστημά του στη Νυρεμβέργη.
- 15 Βάσει των διαπιστώσεων της επ' αφορμή της αγοράς αυτής και μιας ακόμη αγοράς προϊόντος παραδοθέντος αρχικώς στην Εγγύς Ανατολή, η Coty Prestige άσκησε ενώπιον των γερμανικών δικαστηρίων αγωγή επί παραλείψει κατά της Simex Trading, προβάλλοντας τον ισχυρισμό ότι τα επίμαχα φιαλίδια προς δοκιμή διατέθηκαν στο εμπόριο για πρώτη φορά στην Κοινότητα ή στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ) χωρίς τη συναίνεση της δικαιούχου του σήματος.
- 16 Η Simex Trading ζήτησε την απόρριψη της εν λόγω αγωγής, ισχυριζόμενη ότι όσον αφορά τα φιαλίδια αρώματος προς δοκιμή το επί του σήματος δικαίωμα έχει αναλωθεί, εφόσον αυτά έχουν διατεθεί στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ με τη συναίνεση του δικαιούχου του σήματος.

- 17 Η Coty Prestige αντέταξε ότι τα επίμαχα προϊόντα δεν διατέθηκαν στο εμπόριο από την ίδια ή με τη συγκατάθεσή της. Τα αρώματα, συμπεριλαμβανομένων των φιαλιδίων αρώματος προς δοκιμή, παρέχονται αποκλειστικώς στους εγκεκριμένους εξειδικευμένους εμπόρους. Ειδικότερα, στις συμβάσεις που έχει συνάψει μ' αυτούς, προβλέπεται ότι αυτή διατηρεί την κυριότητα των φιαλιδίων αρώματος προς δοκιμή. Πρόκειται εξάλλου για διαφημιστικό υλικό, το οποίο δεν προορίζεται να διατεθεί καθαυτό στους καταναλωτές και γι' αυτόν τον λόγο επισημαίνεται σαφώς στα φιαλίδια αρώματος προς δοκιμή ότι απαγορεύεται η πώλησή τους.
- 18 Το Landgericht Nürnberg-Fürth (περιφερειακό πρωτοδικείο της Νυρεμβέργης-Fürth) απέρριψε την αξίωση της Coty Prestige, κρίνοντας ότι το δικαίωμα επί του σήματος είχε αναλωθεί ως προς τα φιαλίδια προς δοκιμή παρά την ένδειξη επί αυτών ότι απαγορεύεται η πώλησή τους.
- 19 Συγκεκριμένα, εφόσον τα φιαλίδια αρώματος προς δοκιμή δόθηκαν από την Coty Prestige στους εγκεκριμένους εξειδικευμένους εμπόρους μαζί με την άδεια να χρησιμοποιήσουν πλήρως το περιεχόμενο σ' αυτά άρωμα, η πραγματική εξουσία διαθέσεως τους μεταβιβάστηκε και, επομένως, τα εν λόγω προϊόντα διατέθηκαν στο εμπόριο υπό την έννοια του άρθρου 7 της οδηγίας 89/104 και του άρθρου 13 του κανονισμού 40/94.
- 20 Κατά το ως άνω δικαστήριο, η αρχή της αναλώσεως δεν μπορεί να περιορίζεται ή να καθίσταται ανίσχυρη βάσει συμβατικών περιορισμών. Η μη τήρηση από εγκεκριμένο εξειδικευμένο έμπορο της συμβάσεως που συνήψε με την Coty Prestige αφορά μόνον τη σχέση της με τους συγκεκριμένους εγκεκριμένους εξειδικευμένους εμπόρους. Η επιφύλαξη της κυριότητας στερείται σημασίας, άλλωστε, διότι η ανάλωση προϋποθέτει μόνον τη μεταβίβαση της πραγματικής εξουσίας διαθέσεως.
- 21 Επιληφθέν της εφέσεως, το Oberlandesgericht Nürnberg (ανώτατο περιφερειακό δικαστήριο της Νυρεμβέργης) κρίνει ότι υπάρχουν σοβαρές αμφιβολίες όσον αφορά το βάσιμο της κρίσεως του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου.

- 22 Κατά το αιτούν δικαστήριο, από τη νομολογία του Δικαστηρίου, και συγκεκριμένα από την απόφαση της 30ής Νοεμβρίου 2004, C-16/03, Peak Holding (Συλλογή 2004, σ. I-11313), προκύπτει ότι οι βασικές προϋποθέσεις για να υπάρξει «διάθεση στο εμπόριο» κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/104 και του άρθρου 13, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94 είναι η μεταβίβαση της εξουσίας διαθέσεως του εμπορεύματος και η ωφέλεια από την οικονομική αξία του εμπορεύματος.
- 23 Συνεπώς, η ιδιαιτερότητα της υποθέσεως της κύριας δίκης έγκειται στο το γεγονός ότι τα φιαλίδια αρώματος προς δοκιμή εξακολουθούν βάσει συμβατικών όρων να ανήκουν στην κυριότητα του δικαιούχου του σήματος, δεδομένου ότι το περιεχόμενο παραχωρήθηκε απλώς προς χρήση και όχι προς πώληση. Λόγω των ενδείξεων επί των φιαλιδίων και της συσκευασίας τους, είναι σαφές προς τους αγοραστές ότι τα φιαλίδια αρώματος προς δοκιμή δεν προορίζονται για πώληση, και για τον λόγο αυτόν πρέπει να αποκλειστεί η καλόπιστη κτήση από τρίτο.
- 24 Υπ' αυτές τις περιστάσεις, ο εγκεκριμένος εξειδικευμένος έμπορος έχει επομένως περιορισμένη μόνον εξουσία διαθέσεως των φιαλιδίων αρώματος προς δοκιμή. Ο δικαιούχος του σήματος εξάλλου δεν μπορούσε να επωφεληθεί από την οικονομική αξία του εμπορεύματος, διότι ακριβώς δεν προβλέπεται πώληση.
- 25 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ακόμη ότι ο πραγματικός σκοπός για τον οποίο παρασχέθηκαν τα φιαλίδια αρώματος προς δοκιμή είναι η προώθηση. Τούτο προκύπτει εξάλλου σαφώς από τις ενδείξεις επί της εξωτερικής συσκευασίας και επί του φιαλιδίου. Κατά τον τρόπο αυτόν, υπό τις περιστάσεις που περιγράφει η Coty Prestige στο πλαίσιο της αγωγής της επί παραλείψει, τέτοιου είδους σκοπός δεν είναι δυνατό να υλοποιηθεί, καθώς τα φιαλίδια προς δοκιμή δεν τέθηκαν στη διάθεση πελατών προκειμένου αυτοί να χρησιμοποιήσουν το περιεχόμενο του προϊόντος για δοκιμαστικούς σκοπούς, δεδομένου ότι πωλήθηκαν σε τρίτους κατά παράβαση της συμβάσεως που συνήφθη με τον συγκεκριμένο εγκεκριμένο εξειδικευμένο έμπορο.

- 26 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Oberlandesgericht Nürnberg αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Υφίσταται διάθεση στο εμπόριο υπό την έννοια του άρθρου 13, παράγραφος 1, του κανονισμού ΕΚ 40/94 και του άρθρου 7 της οδηγίας 89/104/ΕΟΚ, αν τα φιαλίδια αρώματος προς δοκιμή παραχωρούνται, χωρίς μεταβίβαση της κυριότητας και με την απαγόρευση πωλήσεώς τους, σε συμβατικώς δεσμευόμενους ενδιάμεσους εμπόρους για να μπορούν οι πιθανοί πελάτες τους να χρησιμοποιούν το περιεχόμενο του προϊόντος για δοκιμαστικούς σκοπούς, όπου η απαγόρευση πωλήσεως επισημαίνεται επί του εμπορεύματος, η ανάκληση του εμπορεύματος από τον παρασκευαστή/δικαιούχο του σήματος παραμένει δυνατή ανά πάσα στιγμή βάσει της συμβάσεως και η συσκευασία του εν λόγω εμπορεύματος διαφέρει σαφώς από αυτήν του εμπορεύματος που συνήθως διατίθεται στο εμπόριο από τον παρασκευαστή/δικαιούχο του σήματος, καθώς είναι απλούστερη;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 27 Κατά πάγια νομολογία, τα άρθρα 5 έως 7 της οδηγίας 89/104 προβαίνουν σε πλήρη εναρμόνιση των κανόνων των σχετικών με τα παρεχόμενα από το σήμα δικαιώματα και καθορίζουν, επομένως, τα δικαιώματα που απολαμβάνουν οι δικαιούχοι σήματος εντός της Ένωσης (αποφάσεις της 15ης Οκτωβρίου 2009, C-324/08, Makro Zelfbedieningsgroothandel κ.λπ., Συλλογή 2009, σ. I-10019, σκέψη 20 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 28 Ειδικότερα, το άρθρο 5 της εν λόγω οδηγίας χορηγεί στον δικαιούχο του σήματος αποκλειστικό δικαίωμα, το οποίο του παρέχει τη δυνατότητα να απαγορεύει σε κάθε τρίτον, μεταξύ άλλων, την εισαγωγή, την προσφορά, τη διάθεση στο εμπόριο ή την κατοχή με σκοπό την εμπορία προϊόντων που φέρουν το σήμα του. Το άρθρο 7, παράγραφος 1, της ίδιας οδηγίας εισάγει εξαίρεση από τον κανόνα αυτόν, προβλέποντας ότι το δικαίωμα του δικαιούχου του σήματος αναλώνεται στην περίπτωση που τα προϊόντα έχουν διατεθεί στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ από τον

δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του (βλ., ιδίως, προπαρατεθείσα απόφαση Makro Zelfbedieningsgroothandel κ.λπ., σκέψη 21 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 29 Η απόσβεση του αποκλειστικού δικαιώματος προκύπτει είτε από τη συγκατάθεση του δικαιούχου για διάθεση στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ, η οποία εκφράζεται ρητά ή σιωπηρά, είτε από τη διάθεση στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ από τον ίδιο τον δικαιούχο. Η συγκατάθεση του δικαιούχου ή η διάθεση στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ από τον ίδιο, που ισοδυναμούν με παραίτηση από το αποκλειστικό δικαίωμα, συνιστούν κάθε μία καθοριστικό στοιχείο της απόσβεσης του δικαιώματος αυτού (βλ., κατ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2003, C-244/00, Van Doren + Q, σ. I-3051, σκέψη 34, της 23ης Απριλίου 2009, C-59/08, Copad, Συλλογή 2009, σ. I-3421, σκέψη 43, καθώς και προπαρατεθείσα απόφαση Makro Zelfbedieningsgroothandel κ.λπ., σκέψη 24 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 30 Επομένως, προκειμένου να διασφαλιστεί η προστασία των δικαιωμάτων που παρέχει το σήμα και για να καταστεί δυνατή η μεταγενέστερη εμπορία προϊόντων φερόντων σήμα, χωρίς να μπορεί να αντιταχθεί σ' αυτό ο δικαιούχος του σήματος αυτού, είναι αναγκαίο ο τελευταίος να μπορεί να ελέγξει την πρώτη διάθεση στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ των προϊόντων αυτών, ανεξάρτητα από το αν αυτά έχουν ενδεχομένως τεθεί αρχικώς σε κυκλοφορία εκτός της ζώνης αυτής, καθόσον τέτοιου είδους εμπορία δεν παράγει κανένα αποσβεστικό αποτέλεσμα κατά την έννοια άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/104 (βλ. κατ' αυτή την έννοια, μεταξύ άλλων, προπαρατεθείσα απόφαση Makro Zelfbedieningsgroothandel κ.λπ., σκέψεις 31 και 32 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 31 Εξάλλου, τα δικαιώματα που παρέχει το σήμα αναλώνονται μόνο για τα αντίτυπα του προϊόντος που τέθηκαν για πρώτη φορά σε κυκλοφορία εντός του ΕΟΧ από τον ίδιο τον δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του. Αντιθέτως, ο δικαιούχος μπορεί πάντοτε να απαγορεύει τη χρήση του σήματος κατά το αποκλειστικό δικαίωμα που του παρέχει η οδηγία 89/104 για τα άλλα αντίτυπα του ίδιου προϊόντος που δεν τέθηκαν για πρώτη φορά σε κυκλοφορία εντός του ΕΟΧ (βλ., κατ' αυτή την έννοια, απόφαση της 1ης Ιουλίου 1999, C-173/98, Sebago και Maison Dubois, Συλλογή 1999, σ. I-4103, σκέψεις 19 και 20).

- 32 Στην υπόθεση της κύριας δίκης τίθεται το ζήτημα κατά πόσο υπό τις προκείμενες περιστάσεις τα επίμαχα προϊόντα, ήτοι τα φιαλίδια αρώματος προς δοκιμή που η Coty Prestige έθεσε στη διάθεση των εγκεκριμένων εξειδικευμένων της εμπόρων στο πλαίσιο συμβάσεως επιλεκτικής διανομής, τέθηκαν για πρώτη φορά σε κυκλοφορία εντός του ΕΟΧ από τον ίδιο τον δικαιούχο ή από τρίτο αλλά με τη συγκατάθεση του δικαιούχου.
- 33 Αντιθέτως προς την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η προπαρατεθείσα απόφαση Peak Holding, στην υπό κρίση υπόθεση δεν τίθεται το ζήτημα αν είναι δυνατό να χαρακτηριστούν «διάθεση στο εμπόριο», κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 98/104, ορισμένες πράξεις που αφορούν προϊόντα φέροντα σήμα, εφόσον λαμβάνουν χώρα εντός του ΕΟΧ από τον δικαιούχο του σήματος ή από επιχειρηματία που συνδέεται οικονομικώς με αυτόν. Επομένως, τα συμπεράσματα που συνήχθησαν στην απόφαση αυτή σχετικά με την έννοια της διαθέσεως στο εμπόριο στερούνται σημασίας υπό περιστάσεις όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης.
- 34 Ειδικότερα, στην υπό κρίση υπόθεση, όπως προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής, η πράξη που είναι δυνατό να χαρακτηριστεί πρώτη διάθεση στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ των επίμαχων προϊόντων, για τα οποία προβάλλεται η ανάλωση των δικαιωμάτων που παρέχει το σήμα, δεν ήταν πράξη του δικαιούχου του σήματος ή επιχειρηματία που συνδέεται οικονομικώς με αυτόν αλλά τρίτου, εφόσον δεν αμφισβητείται ότι η πρώτη πράξη εμπορίας εντός του ΕΟΧ των επίμαχων φιαλιδίων είναι η πώληση στη Γερμανία από τη Simex Trading στην αλυσίδα Sparfümerie φιαλιδίων αρωμάτων προς δοκιμή που εισήγαγε η Simex Trading και έλαβε η εταιρία αυτή από εγκατεστημένο στη Σιγκαπούρη εγκεκριμένο εξειδικευμένο έμπορο.
- 35 Εξάλλου, λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 30 και 31 της παρούσας αποφάσεως, ούτε η αρχική προμήθεια από την Coty Prestige αντιτύπων των επίμαχων προϊόντων στον εγκατεστημένο στη Σιγκαπούρη εγκεκριμένο εξειδικευμένο έμπορο της ούτε η διάθεση από την Coty Prestige στους εγκεκριμένους εξειδικευμένους εμπόρους εντός του ΕΟΧ άλλων αντιτύπων του ίδιου προϊόντος δεν είναι δυνατό να θεωρηθούν διάθεση στο εμπόριο κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/104 των επίμαχων στην υπόθεση της κύριας δίκης προϊόντων, ως προς τα οποία προβάλλεται η ανάλωση των δικαιωμάτων που παρέχει το σήμα.

- 36 Συνάγεται από τα ανωτέρω, λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας που υπομνήσθηκε στη σκέψη 29 της παρούσας αποφάσεως ότι, σε πλαίσιο όπως αυτό της υποθέσεως της κύριας δίκης, η ανάλωση του αποκλειστικού δικαιώματος του δικαιούχου του σήματος μπορεί να προκύψει μόνον από τυχόν συγκατάθεσή του, εκφρασμένη κατά τρόπο ρητό ή έμμεσο, να διατεθούν τα επίμαχα προϊόντα στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ από τρίτο. Συνεπώς, σε ένα τέτοιο πλαίσιο, το καθοριστικό στοιχείο που μπορεί να προκαλέσει ανάλωση του αποκλειστικού δικαιώματος αφορά τέτοιου είδους συγκατάθεση, η οποία ισοδυναμεί με παραίτηση του δικαιούχου του σήματος από το αποκλειστικό του δικαίωμα.
- 37 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι ακόμη και στις περιπτώσεις που η πρώτη διάθεση στο εμπόριο των επίμαχων προϊόντων εντός του ΕΟΧ πραγματοποιήθηκε από πρόσωπο που δεν έχει κανένα οικονομικό σύνδεσμο με τον δικαιούχο του σήματος και χωρίς τη ρητή συγκατάθεση αυτού, η βούληση παραίτησεως από το προβλεπόμενο στο άρθρο 5 της οδηγίας 89/104 αποκλειστικό δικαίωμα μπορεί να προκύψει από σιωπηρή συγκατάθεση του εν λόγω δικαιούχου (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Makro Zelfbedieningsgroothandel κ.λπ., σκέψη 19 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 38 Από τη νομολογία προκύπτει ότι, μολονότι τέτοια βούληση προκύπτει συνήθως από ρητή διατύπωση της συγκαταθέσεως, δεν μπορεί να αποκλειστεί ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, η συγκατάθεση μπορεί να προκύψει σιωπηρώς από στοιχειά ή περιστάσεις προγενέστερες, σύγχρονες ή μεταγενέστερες της εκτός του ΕΟΧ εμπορίας, οι οποίες, εκτιμώμενες από το εθνικό δικαστήριο, εκφράζουν επίσης, κατά τρόπο βέβαιο, παραίτηση του δικαιούχου από το δικαίωμά του (απόφαση της 20ής Νοεμβρίου 2001, C-414/99 έως C-416/99, Zino Davidoff και Levi Strauss, Συλλογή 2001, σ. I-8691, σκέψη 46).
- 39 Συναφώς, στη σκέψη 60 της προπαρατεθείσας αποφάσεως Zino Davidoff και Levi Strauss, το Δικαστήριο έκρινε επίσης ότι σιωπηρή συγκατάθεση δεν είναι δυνατό να προκύψει:
- από την έλλειψη ανακοινώσεως, εκ μέρους του δικαιούχου του σήματος, προς όλους τους διαδοχικούς αγοραστές προϊόντων που διατέθηκαν στο εμπόριο εκτός ΕΟΧ, με την οποία να δηλώνει την αντίθεσή του για εμπορία εντός του ΕΟΧ.

- από την έλλειψη ενδείξεως, επί των προϊόντων, περί απαγορεύσεως εμπορίας τους εντός του ΕΟΧ.

- από το γεγονός ότι ο δικαιούχος του σήματος μεταβίβασε την κυριότητα των φερόντων το σήμα προϊόντων χωρίς να επιβάλει συμβατικές επιφυλάξεις και από το ότι, σύμφωνα με την εφαρμοστέα επί της συμβάσεως νομοθεσία, το μεταβιβασθέν δικαίωμα κυριότητας περιλαμβάνει, ελλείψει τέτοιων επιφυλάξεων, απεριόριστο δικαίωμα μεταπωλήσεως ή, τουλάχιστον, δικαίωμα μεταγενέστερης εμπορικής εκμεταλλεύσεως των προϊόντων εντός του ΕΟΧ.

- 40 Εξάλλου, στη σκέψη 66 της ίδιας αποφάσεως το Δικαστήριο έκρινε ότι στερείται σημασίας, όσον αφορά την ανάληψη του αποκλειστικού δικαιώματος του δικαιούχου του σήματος:
  - το ότι ο επιχειρηματίας ο οποίος εισάγει τα φέροντα το σήμα προϊόντα δεν έχει γνώση της αντιρρήσεως του δικαιούχου για διάθεσή τους στην αγορά εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή για εμπορική εκμετάλλευσή τους στην εν λόγω αγορά εκ μέρους επιχειρηματιών άλλων πλην των εγκεκριμένων μεταπωλητών, ή
  - το ότι οι εγκεκριμένοι μεταπωλητές και χονδρέμποροι δεν επέβαλαν, σε όσους αγόρασαν εξ αυτών, συμβατικές επιφυλάξεις επαναλαμβάνουσες αυτή την εναντίωση, καίτοι είχαν ενημερωθεί από τον δικαιούχο του σήματος.

- 41 Παρότι στο αιτούν δικαστήριο απόκειται να κρίνει, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που υπομνήσθηκαν στις σκέψεις 38 έως 40 της παρούσας αποφάσεως, αν στην υπό κρίση υπόθεση υπήρξε ρητή ή σιωπηρή συγκατάθεση του δικαιούχου για εμπορία εντός του ΕΟΧ, διαπιστώνεται ότι, σε περιπτώσεις όπως αυτή της υποθέσεως της κύριας δίκης, ορισμένα στοιχεία και περιστάσεις δεν συνηγορούν υπέρ της υπάρξεως βέβαιης παραιτήσεως αυτού από το αποκλειστικό δικαίωμα που προβλέπει το άρθρο 5 της οδηγίας 89/104.

- 42 Ειδικότερα, από τα στοιχεία που περιέχονται στην απόφαση περί παραπομπής, όπως συνοψίστηκαν στη σκέψη 12 της παρούσας αποφάσεως, προκύπτει ότι τα επίδικα προϊόντα είναι φιαλίδια αρώματος σε συσκευασία που περιέχει, πέρα από την ένδειξη «επίδειξη», και την επισήμανση «απαγορεύεται η πώληση».
- 43 Τέτοιου είδους επισήμανση, εφόσον εκφράζει σαφώς τη βούληση του δικαιούχου του επίμαχου σήματος να μη διαθέτουν στο εμπόριο τα προϊόντα που τη φέρουν, ούτε εκτός του ΕΟΧ ούτε εντός της ζώνης αυτής, συνιστά καθαυτή, και ελλείψει αποδεικτικών στοιχείων περί του αντιθέτου, καθοριστικό στοιχείο που αποκλείει την ύπαρξη συγκαταθέσεως του δικαιούχου ως προς τη διάθεση στο εμπόριο εντός ΕΟΧ κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/104.
- 44 Εξάλλου, αν, λαμβανομένης υπόψη ειδικότερα της εκτάσεως της ανταγωγής που άσκησε η Simex Trading στην υπόθεση της κύριας δίκης, η αίτηση περί εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως έχει την έννοια ότι περιλαμβάνει, πέραν της περιπτώσεως που περιγράφεται στη σκέψη 34 της παρούσας αποφάσεως, και την περίπτωση της αρχικής διαθέσεως από την Coty Prestige των επίμαχων στην κύρια δίκη φιαλιδίων αρώματος προς δοκιμή σε έναν από τους εγκατεστημένους εντός του ΕΟΧ εγκεκριμένους εξειδικευμένους εμπόρους της, ανακύπτει το ζήτημα αν τέτοιου είδους διάθεση είναι δυνατό να χαρακτηριστεί διάθεση στο εμπόριο κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/104.
- 45 Συνεπώς, επισήμανση «απαγορεύεται η πώληση» όπως η εμφανιζόμενη επί των επίμαχων φιαλιδίων αρώματος αποκλείει τέτοιου είδους χαρακτηρισμό, καθόσον, όπως ήδη εκτέθηκε στη σκέψη 43 της παρούσας αποφάσεως, εκφράζει σαφώς τη βούληση του δικαιούχου του επίμαχου σήματος τα προϊόντα που τη φέρουν να μην πωληθούν ούτε εκτός του ΕΟΧ ούτε εντός της ζώνης αυτής.

- 46 Δεδομένου ότι το γράμμα του άρθρου 13, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94 είναι κατ' ουσίαν ίδιο με αυτό του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/104, με εξαίρεση τον προσδιορισμό του εδάφους εντός του οποίου πρέπει να λαμβάνει χώρα η διάθεση στο εμπόριο, περίπτωση που δεν έχει όμως σημασία σε πλαίσιο όπως αυτό της κύριας δίκης, και εφόσον δεν υφίστανται άλλες παράμετροι του πλαισίου ή στοιχεία που σχετίζονται με τον σκοπό των εν λόγω διατάξεων τα οποία να καθιστούν απαραίτητη τη διαφορετική ερμηνεία αυτών, η ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/104 στην παρούσα απόφαση, προκειμένου να δοθεί απάντηση στο προδικαστικό ερώτημα, ισχύει κατά τον ίδιο τρόπο και για το άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94.
- 47 Βάσει των προεκτεθέντων, στο ερώτημα που τέθηκε πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι, υπό περιστάσεις όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης, το άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94 και το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/104 έχουν την έννοια ότι ανάλωση των δικαιωμάτων που παρέχει το σήμα επέρχεται μόνον αν, κατά την κρίση που απόκειται στο αιτούν δικαστήριο, είναι δυνατό να συναχθεί η ύπαρξη ρητής ή σιωπηρής συγκαταθέσεως του δικαιούχου του δικαιώματος επί του σήματος για διάθεση στο εμπόριο, εντός της Κοινότητας ή του ΕΟΧ αντιστοίχως, των επίμαχων προϊόντων ως προς τα οποία προβάλλεται η εν λόγω ανάλωση.
- 48 Υπό περιστάσεις όπως αυτές της κύριας δίκης, κατά τις οποίες η παραχώρηση «φιαλιδίων αρώματος προς δοκιμή» σε συμβατικώς δεσμευόμενους ενδιάμεσους εμπόρους, προκειμένου να μπορούν οι πιθανοί πελάτες τους να χρησιμοποιούν το περιεχόμενο του προϊόντος για δοκιμαστικούς σκοπούς, λαμβάνει χώρα χωρίς μεταβίβαση της κυριότητας και με την απαγόρευση πώλησεως, όπου η ανάκληση του εμπορεύματος από τον δικαιούχο του δικαιώματος επί του σήματος παραμένει δυνατή ανά πάσα στιγμή και η συσκευασία του συγκεκριμένου εμπορεύματος διαφέρει σαφώς από αυτήν των φιαλιδίων αρώματος που διατίθεται συνήθως στους εν λόγω ενδιάμεσους εμπόρους από τον δικαιούχο του δικαιώματος επί του σήματος, το γεγονός ότι τα προαναφερθέντα φιαλίδια προς δοκιμή είναι φιαλίδια αρώματος σε συσκευασία επί της οποίας υπάρχουν οι ενδείξεις «επίδειξη» και «απαγορεύεται η πώληση» αποκλείει την έμμεση αναγνώριση ότι υπάρχει τέτοιου είδους συγκατάθεση του δικαιούχου του δικαιώματος επί του σήματος, ελλείψει αποδεικτικών στοιχείων περί του αντιθέτου, ζήτημα η κρίση επί του οποίου απόκειται στο αιτούν δικαστήριο.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 49 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπíπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφαινεται:

Υπό περιστάσεις όπως αυτές της κύριας δίκης, το άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1998, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, της πρώτης οδηγίας 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων, όπως τροποποιήθηκε από τη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, της 2ας Μαΐου 1992, έχουν την έννοια ότι ανάλωση των δικαιωμάτων που παρέχει το σήμα επέρχεται μόνον αν, κατά την κρίση που απόκειται στο αιτούν δικαστήριο, είναι δυνατό να συναχθεί η ύπαρξη ρητής ή σιωπηρής συγκαταθέσεως του δικαιούχου του δικαιώματος επί του σήματος στη διάθεση στο εμπόριο, εντός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου αντιστοίχως, των επίμαχων προϊόντων ως προς τα οποία προβάλλεται η εν λόγω ανάλωση.

Υπό περιστάσεις όπως αυτές της κύριας δίκης, κατά τις οποίες η παραχώρηση «φιαλιδίων αρώματος προς δοκιμή» σε συμβατικούς δεσμευόμενους ενδιάμεσους εμπόρους, προκειμένου να μπορούν οι πιθανοί πελάτες τους να χρησιμοποιούν το περιεχόμενο του προϊόντος για δοκιμαστικούς σκοπούς, λαμβάνει χώρα χωρίς μεταβίβαση της κυριότητας και με την απαγόρευση να πωληθούν, όπου η ανάκληση του εμπορεύματος από τον δικαιούχο του δικαιώματος επί του σήματος παραμένει δυνατή ανά πάσα στιγμή και η συσκευασία του συγκεκριμένου εμπορεύματος διαφέρει σαφώς από αυτήν των φιαλιδίων αρώματος που διατίθενται συνήθως στους εν λόγω ενδιάμεσους εμπόρους από τον δικαιούχο του δικαιώματος επί του σήματος, το γεγονός ότι τα προαναφερθέντα φιαλίδια αρώματος προς δοκιμή είναι φιαλίδια αρώματος σε συσκευασία επί της οποίας υπάρχουν οι ενδείξεις «επίδειξη» και «απαγορεύεται η πώληση» αποκλείει την

έμμεση αναγνώριση ότι υπάρχει τέτοιου είδους συγκατάθεση του δικαιούχου του δικαιώματος επί του σήματος, ελλείψει αποδεικτικών στοιχείων περί του αντιθέτου, ζήτημα η κρίση επί του οποίου απόκειται στο αιτούν δικαστήριο.

(υπογραφές)